

Beleidsplan 2025 - 2030

Geloof in de Toekomst

Grote Kerk Gemeente Dordrecht

Vastgesteld 20-11-2025

***Looft God, Hij stuurt het schip der kerk,
dat naar de morgen vaart.***

***Hij is de hartslag van ons werk,
Hij houdt het welbewaard.***

(Lied 273, vers 2)

INHOUD

1	VOORWOORD	3
2	SCHETS VAN ONZE GEMEENTE	4
2.1	Samenstelling van de gemeente	4
2.2	Eredienst en liturgie	4
2.3	Betrokkenheid.....	4
2.4	In gesprek met de gemeente	4
3	FUNDAMENT EN IDENTITEIT	6
4	WAT WIJ DOEN.....	7
4.1	Introductie.....	7
4.2	Vieringen	7
4.3	Oecumene	8
4.4	Pastoraat	8
4.5	Diaconaat	8
4.6	Missionair werk.....	9
4.7	Jeugdwerk	9
4.8	Vorming en toerusting (Leerhuis, gesprekskringen en maaltijden)	9
4.9	Kerkrentmeesterlijke zaken	9
4.10	Communicatie.....	10
5	NAAR DE TOEKOMST	11
5.1	Thema 1: Ontwikkeling kerkelijke gemeente	11
5.2	Thema 2: Verbinding kerk en maatschappij	11
5.3	Thema 3: Verbetering interne en externe communicatie	12
5.4	Thema 4: Aandacht voor kerkmuziek	12
5.5	Thema 5: Gebruik Grote Kerk gebouw	12
5.6	Thema 6: Verbeteringen gemeentelijke organisatie	13
6	NAWOORD	14

1 VOORWOORD

Voor u ligt het nieuwe beleidsplan van de Grote Kerk Gemeente Dordrecht voor de periode 2025 - 2030 met de titel 'Geloof in de Toekomst'. Het plan is een geactualiseerde versie van het vorige beleidsplan, dat liep van 2018 tot 2023 met de titel 'Onderweg'. De wijkkerkenraad heeft voor de herziening van het beleidsplan een beleidsplancommissie ingesteld en de opdracht voor de uitvoering van de werkzaamheden verstrekt.

Bij het opstellen van het voorliggende plan is gebruik gemaakt van de richtlijnen en het format zoals de PKN deze voorschrijft en beschikbaar heeft gesteld. In het verleden was er een separaat beleidsplan voor de diaconie van de Grote Kerk Gemeente (Dabar)eveneens voor de periode 2018 - 2023. Bij deze herziening is dit diaconale beleidsplan geïntegreerd in het voorliggende beleidsplan.

Met het oog op de herziening van het beleidsplan heeft de kerkenraad twee themavergaderingen gehouden en op basis daarvan input geleverd. De gemeente is actief geraadpleegd door middel van een vragenlijst en een tweetal verdiepingsavonden.

Niet alle gemeenteleden hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om input te leveren, maar de opkomst en mate van betrokkenheid geven vertrouwen om de uitkomst te gebruiken voor ons beleid in de komende periode.

Het schrijfproces heeft plaatsgevonden in de wetenschap dat het herziene beleidsplan niet alles kan omvatten wat onze gemeente is, doet en wil. Het plan is een momentopname, een schets, een richtingwijzer, maar geen volledig of definitief beeld. Het plan kent beperkingen omdat het niet alle aspecten, nuances, diversiteit, dynamiek, complexiteit en rijkdom van ons gemeente-zijn kan weergeven. Het plan bevat een schets van onze gemeente (hoofdstuk 2) en beschrijft het fundament en de identiteit van wat de Grote Kerk Gemeente is en wil zijn (hoofdstuk 3). Daarna volgt een beschrijving op hoofdlijnen van de vele taken en werkzaamheden die voor en vanuit de gemeente worden verricht(hoofdstuk 4).

Hoofdstuk 5 bevat de actiepunten die richting zullen geven aan het gemeente-zijn en gemeentelieven in de komende vijf jaar.

Het beleidsplan is op 9 november 2025 besproken met en toegelicht aan de gemeente en op 20 november 2025 vastgesteld door de wijkkerkenraad zoals de kerkorde dit voorschrijft.

2 SCHETS VAN ONZE GEMEENTE

2.1 Samenstelling van de gemeente

De Grote Kerk Gemeente is een wijkgemeente van de Hervormde Gemeente Dordrecht binnen de Protestantse Kerk Nederland waarin alle leeftijdsgroepen zijn vertegenwoordigd. Per 1 januari 2025 zijn ruim 900 personen lid van de gemeente, waarvan iets minder dan de helft doopleden en iets meer dan de helft belijdende leden zijn. Verder kent onze gemeente ook circa 85 gastleden. Over een langere periode bezien is de conclusie dat er een lichte maar constante daling zichtbaar is. Van de leden is 40% jonger dan 50 jaar en 60% ouder dan 50 jaar. Hierin tekent zich een verschuiving af van jonger naar ouder, zonder dat we dat "vergrijzing" zouden willen noemen. Een behoorlijk aantal leden heeft zich op latere leeftijd bij de Grote Kerk Gemeente gevoegd. Dit is ook terug te zien in de geografische spreiding van de leden. Ongeveer tweederde van de leden woont in Dordrecht, eenderde in de directe of verdere omgeving. Onze gemeente heeft daardoor het ruimere karakter van een streekgemeente.

2.2 Eredienst en liturgie

De gemeente komt wekelijks samen op zondagochtend. Om de twee weken is er een vespers of cantatedienst. De erediensten vormen het hart van het gemeente-zijn. De liturgie is daarbij de maatslag en voert ons door de tijd.

De Orde van Dienst kent daarbij de volgende vaste delen:

- Intrede
- De Heilige Schrift
- Gaven en gebeden
- Zending en zegen

De kerkmuziek, koorzang en gemeentezang vormen daarbij een belangrijk onderdeel in de erediensten. Een aantal keer per jaar vieren we de Maaltijd van de Heer.

2.3 Betrokkenheid

De morgendiensten worden gemiddeld bezocht door 240 personen, de avonddiensten door 70 personen. De morgendiensten zijn via een livestream te volgen of later terug te luisteren. Een dienst wordt gemiddeld 280 keer gestreamd. De betrokkenheid op elkaar uit zich onder andere in: de ontvangstcommissie, mededelingen voorafgaand aan de dienst, voorbeden vanuit de gemeente en het voorbedenboek vanuit de stiltekapel, de bloemengroet, handen geven na afloop van de dienst, actieve aanwezigheid van de dienstdoende kerkenraadsleden, geven van de gaven, samenzang en het koffiemoment.

De kerk staat midden in de maatschappij. Om daarin zichtbaar(der) aanwezig te zijn - lees een rol van betekenis te spelen - werken we samen met een keur aan (welzijns)instellingen: het Diaconaal Aandachtscentrum, de Voedselbank e.a..

Onze interesse in de ander is onbaatzuchtig. Het neemt niet weg dat we hopen dat deze iets wederkerigs uitlokt.

Met inachtneming van wat er in de kerkorde staat geschreven onder artikel 3-6 is de wijkkerkenraad leidend inzake de zorg voor de gemeente en het kerkgebouw. Het is een goede gewoonte met enige regelmaat de leden van de gemeente over de stand van zaken te horen en te informeren.

Ons bijzondere kerkgebouw heeft een aantal beperkingen maar het biedt vooral mooie mogelijkheden voor diverse (muzikale) activiteiten en het ontvangen van gasten en bezoekers buiten de vieringen om. De kerk presenteert zich aan de bezoekers door middel van een aantal verhaallijnen (audiotour en verwijsborden). Deze zijn deels terug te voeren op de monumentaliteit van het gebouw en deels op de gemeente die erin huist.

2.4 In gesprek met de gemeente

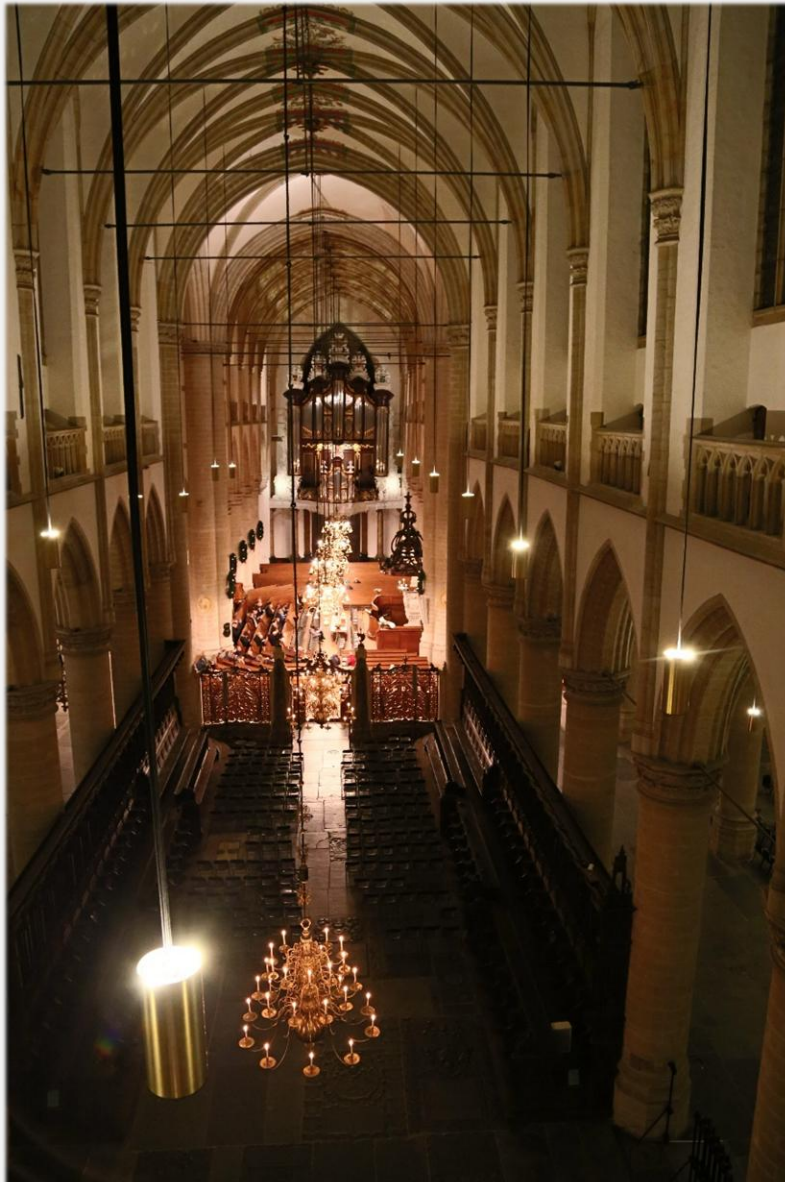
Binnen de gemeente is medio 2023 een onderzoek gehouden, waarin drie vragen zijn gesteld:

- wat is het mooiste aan onze gemeente?
- wat is het belangrijkste in onze gemeente?
- wat ontbreekt er nog?

Op de vraag wat het mooiste is aan de gemeente werd de pluriformiteit'-openheid-diversiteit het vaakst (31%) genoemd, gevolgd door de liturgie en de onderlinge betrokkenheid (beide 20%). In de toelichting op de hoogst gewaardeerde eigenschap benoemen gemeenteleden vooral het laagdrempelige karakter van de gemeente, de diversiteit aan mensen, de ruimte voor verschillende opvattingen en dat je mag zijn wie je bent. In aflopende volgorde worden ook de preek, het gebouw, de kerkmuziek en de rust als mooie eigenschappen van de gemeente genoemd.

Als het belangrijkste in de gemeente noemen gemeenteleden vooral de onderlinge betrokkenheid (27%), de eredienst (20%) en de preek. Belangrijk zijn verder dezelfde aspecten die mooi aan onze gemeente worden bevonden. Bij de onderlinge betrokkenheid worden de respectvolle omgang met elkaar en met elkaars visies genoemd en ook het brede welkom en het oog hebben voor elkaar.

De response op de behoeften voor de toekomst was niet zo hoog en de antwoorden zijn meer divers. De belangrijkste wensen liggen bij de onderlinge ontmoeting (buiten de kringen) en meer verbinding met de samenleving en de stad. Ook zijn er wensen voor de communicatie, demografie en taakverdeling/inzetbaarheid van gemeenteleden.

3 FUNDAMENT EN IDENTITEIT

De basis voor de onderstaande omschrijving van het fundament en de identiteit van de Grote Kerk Gemeente is het profiel van de gemeente zoals opgenomen in het vorige beleidsplan 'Onderweg'. In 2023 is het profiel geactualiseerd en vastgesteld door de wijkkerkenraad. Hierin staan de kernvragen 'wat zijn wij' (identiteit) en 'wat willen wij zijn' (hoe we onze roeping verstaan) centraal.

Huis van God, gemeenschap en dienstbaarheid

Als gemeente van de Grote Kerk leven we in de overtuiging dat een ieder door God geschapen is. De gemeente komt samen in een monumentaal gebouw om God te eren, elkaar te ontmoeten, te leren van Zijn Woord en Openbaring, zoekend naar Gods wijsheid met het oog op de dagelijkse en praktische toepassing en vertrouwend op Zijn Koninkrijk. Als gemeente zetten wij ons in om dienstbaar te zijn, met zorg voor elkaar en de wereld

Open en oecumenische gemeente

We zijn een Hervormde gemeente binnen de PKN, geworteld in de protestants-christelijke traditie. Onze gemeente staat open voor iedereen ongeacht kerkelijke achtergrond, seksuele geaardheid of mate van betrokkenheid. We koersen op waarachtigheid en harmonie en kijken verder dan theologische of andere systemen. We zijn kerk voor de gemeente - afkomstig uit Dordrecht en haar wijde omtrek - én voor de stad Dordrecht, waar het kerkgebouw een prominente plek inneemt. We werken samen met andere kerken en organisaties in de stad en de regio.

Bron van inspiratie en toerusting

Als Grote Kerk Gemeente laten we ons inspireren door de Bijbel en vroegchristelijke tradities. We waarderen een verkondiging die de essentie van het Woord vertaalt naar de praktijk van alledag. We geven inhoud aan het gemeente-zijn door samen te vieren, te leren en te dienen. We putten kracht uit de eredienst en beschouwen kerkmuziek als constituerend deel van de eredienst. We ervaren de liturgie als onze hartslag. Alle onderdelen hebben een vaste plek. De universaliteit verbindt ons met de kerk van alle tijden en plaatsen.

Zorgzame en verantwoordelijke gemeenschap

Als Grote Kerk Gemeente hebben we oog voor de schepping en de samenleving en zien het als diaconale opdracht om de nood - waar mogelijk - te lenigen. Als Grote Kerk Gemeente zijn wij ons bewust van onze pastorale opdracht en zien naar elkaar om. We respecteren de keuze van gemeenteleden die afstand willen bewaren: we eerbiedigen de wijze waarop en de mate waarin ieder gemeentelid betrokken wil zijn. We willen een veilige kerk zijn en hebben daartoe vertrouwenspersonen aangesteld. We werken met een team van vrijwilligers en professionals aan gemeenteopbouw, toerusting en communicatie. Er is speciale ruimte en aandacht voor de jeugd, de jongeren en de jongvolwassenen.

Rentmeesterschap

We zijn zuinig op het monumentale kerkgebouw, gebruiken dit en dragen - in samenwerking - zorg voor het onderhoud en de instandhouding. Ons kerkgebouw heeft beperkingen, maar biedt vooral waardevolle mogelijkheden. We eerbiedigen de eeuwenoude sfeer van heiligheid en contemplatie. We zijn open, transparant en zorgvuldig in bestuur en overlegstructuur. De Grote Kerk Gemeente is onderdeel van grotere verbanden zoals de Hervormde Gemeente Dordrecht, de Classis Zuid-Holland-Zuid, de PKN en het Netwerk Citykerken. Daarnaast zijn er meer instanties en organisaties waarmee onze gemeente zich verbindt en toe verhoudt. We zijn uit principe coöperatief.

4 WAT WIJ DOEN

4.1 Introductie

Dit hoofdstuk beschrijft een belangrijk deel van de activiteiten die binnen de gemeente plaatsvinden. Hoewel de gemeente geen bedrijf is zijn er veel zaken die, voor en achter de schermen, georganiseerd en geregeld dienen te worden. Buiten een aantal betaalde functies betreft het overgrote deel belangeloze inspanning van toegewijde vrijwilligers.

4.2 Vieringen

In de Grote Kerk Gemeente beleven en vieren we gemeenschap door middel van liturgie en kerkmuziek. De liturgie is van protestants-oecumenische aard en wordt zichtbaar in de zondagsdiensten, de periodieke diensten van Schrift en Maaltijd en de doordeweekse activiteiten zoals het stadsklooster en de middaggebeden. De kinderen krijgen speciale aandacht voorafgaand aan de preek. De preek wordt als een belangrijk onderdeel van de zondagse eredienst ervaren.

Kerkmuziek is van groot belang en biedt een rijke variëteit aan betekenissen en functies, geïnspireerd door een lange traditie. Muziek kan het hemelse visioen uitdrukken, maar omvat ook mysterie, menselijke emotie en kritische dialoog. Het omarmt de volledige breedte van het bestaan. Op zondagen en tijdens andere vieringen wordt de muziek zorgvuldig afgestemd op het kerkelijk jaar en de specifieke gelegenheid van die dag. De organist is verantwoordelijk voor het orgelspel en de cantrix geeft leiding aan de cantorij en jeugdcantorij. De organist en de cantrix hebben samen met de predikant afstemming over de muzikale invulling van de vieringen.

4.3 Oecumene

Als een open, oecumenische, en gastvrije gemeenschap, streven wij ernaar dat iedereen zich hier thuis voelt en in zijn of haar eigenheid gekend is. Onze gemeente is een diverse geloofsgemeenschap met leden afkomstig uit zowel de stad als de wijde omtrek. Deze diversiteit is inherent aan een veelzijdig Godsbeeld, waarbij we respect hebben voor de godsbeleving van onze naasten, die net als wij ook op zoek zijn naar het mysterie. Daarom weten wij ons verbonden met de verschillende religieuze denominaties in onze stad.

4.4 Pastoraat

Pastoraat betekent zorg voor de ander; omzien naar elkaar vanuit de opdracht die Christus ons gaf. Dat betekent dat pastoraat een taak is voor iedereen: predikanten, ouderlingen, diakenen, andere kerkelijk werkers en gemeenteleden. Meelevende betrokkenheid, werkelijke aandacht voor de mens is kostbaar en hoort in de kerk thuis. Bijzondere aandacht en een gerichte aanpak is nodig bij de groep jongvolwassenen. De kerk biedt troost en geloof. In perioden van ziekte, rouw, maar ook bij mooie gebeurtenissen als trouwen en doop is de kerk betrokken in gesprek en ontmoeting. Ook de Contactdienst (bestaande uit betrokken vrijwilligers die bezoekwerk verrichten) vervult een belangrijke rol in het pastoraat. Zij organiseert onder andere contactmiddagen voor ouderen.

4.5 Diaconaat

In het hart van onze diaconale visie ligt de roeping om niet te heersen, maar te dienen. Wij streven ernaar om een gemeenschap te zijn waarin we elkaar aansporen om oog te hebben voor elkaars noden en behoeften, geïnspireerd door de Zeven werken van Barmhartigheid (Mattheus 25: 35,36). Ook het door Paus Franciscus toegevoegde achtste werk van barmhartigheid - de zorg voor de schepping - mag hierbij niet ontbreken. Onze missie is om op te komen voor gerechtigheid, niet alleen binnen onze eigen kring, maar ook in de bredere context van de stad en de samenleving waarin we leven. We geloven dat mensen elkaars bondgenoten behoren te zijn, verenigd in een geest van wederzijdse zorg en ondersteuning. Het is onze taak om gemeenteleden bij te staan die hulp nodig hebben, of het nu gaat om praktische of emotionele ondersteuning. Onze diaconale visie is er een van dienstbaarheid, empathie en betrokkenheid. We willen een lichtbaken zijn in een wereld die vaak donker en egoïstisch kan zijn, een gemeenschap die de handen uitsteekt naar degenen die het moeilijk hebben en hen omringt met warmte en compassie. Omdat achter diaconale vragen vaak geestelijke noden schuilgaan moeten we zorgen voor een goed samenspel tussen diaconaat en pastoraat. We willen samen bouwen aan een wereld waarin gerechtigheid, barmhartigheid en naastenliefde centraal staan.

De legende over de stichtster van de Onze Lieve Vrouwe kerk, een jonge vrouw genaamd Sura is hierbij iconisch en heeft diaconale betekenis, zij deelde haar geld met de armen, maar vond toch elke dag genoeg geld om de bouw van de kerk uit te voeren. Het volledige verhaal is terug te vinden op (<https://www.grotekerk-dordrecht.nl/de-heilige-sura/>).

De diakenen voeren hiervoor een aantal vaste taken uit, concreet gaat het om:

- Inbreng in opstellen van het centraal collecterooster, met daarbij ook de eigen wijkdoelen, het inzamelen van de gaven tijdens de kerkdienst, giften en sponsorgelden, en deze verdelen aan hen die ze nodig hebben.
- Verzorgen Noodhulpot.
- Organiseren van diensten met invulling diaconale thema's, zoals zorg voor de schepping, waarbij we bijvoorbeeld aandacht kunnen vragen voor duurzame producten.
- Ons voor langere tijd verbinden aan diaconale organisaties en daar vrijwilligers voor werven, zoals Dagelijks Brood, Diaconaal Aandachtscentrum, Voedselbank en Kledingbank.
- Klaarzetten van de Tafel van de Heer en het uitdelen van de Gaven van de Heer.
- Bijdragen aan Veertigdagentijd, Oogstdankdienst, Allerheiligen, en Adventstijd.
- Winteropening wijkzaal, een gastvrije inloop voor iedereen met koffie, thee en wat lekkers.
- Organiseren sponsorloop in de zomer ten bate van een goed doel.

4.6 Missionair werk

Als kerk staan we midden in de samenleving met een verhaal. Niet het verhaal van heersen en als maar meer ten koste van mens en milieu maar het verhaal van dienen en liefde. Met compassie voor onze naaste en respect voor de schepping, geïnspireerd door de levende Heer.

Hiertoe zoeken we actief verbinding met onze stad om onze boodschap uit te dragen, zoals bijvoorbeeld het Diaconaal Aandachtscentrum. De openstelling van de kerk zoals tijdens de Dordtse Decemberdagen is een waardevol contactmoment met een breed publiek.

Een vorm van missie is het project Kerk In de Stad (KIS): in de Lutherse Trinitatiskapel wordt sinds een aantal jaren elke woensdagmorgen een Metten, gevolgd door een ontbijt, met aansluitend een Laudén aangeboden, een oude traditie uit het kloosterleven en daarom ook wel het Stadsklooster genoemd. Een uitnodiging aan iedereen om even op adem te komen in de stilte, lezingen, muziek, en gebed. Tevens is de kapel iedere dag geopend voor een gesprek of om een kaarsje te branden.

4.7 Jeugdwerk

De leeftijdsopbouw van onze gemeente vraagt om speciale aandacht voor jeugd, jongeren en jongvolwassenen. Als kerk spannen wij ons in om dichterbij de zingevingsvragen van jongeren te komen en ze te leren over de Bijbel en God. Initiatieven als kindernevendienst, kinderkring, basiscatechese, tienerdienst, Rock Solid, diaconaal doekamp en kringwerk voor jongvolwassenen verdienen serieuze ondersteuning. Voor de coördinatie, regie en afstemming van deze activiteiten is recent een Jeugdcommissie ingesteld met de predikant en vertegenwoordigers van de vrijwilligers die voor deze initiatieven actief zijn. Het is de bedoeling dat de activiteiten van de Jeugdcommissie verder worden uitgebouwd.

4.8 Vorming en toerusting (Leerhuis, gesprekskringen en maaltijden)

In de gemeente is op verschillende plaatsen ruimte voor verdiepende bijeenkomsten. Er zijn meerdere gesprekskringen actief die samenkomen rond inhoudelijke thema's. Ook zijn er rondes geweest van thematische ontmoetingen rond een maaltijd. In zowel de kringen als de maaltijden staan ontmoeting en gesprek centraal. Leerhuisbijeenkomsten bieden ruimte voor verdieping op een specifiek thema. De diverse activiteiten van kringen, maaltijden en leerhuis worden aangekondigd op startzondag, via de wijkbrief de liturgie en de website.

4.9 Kerkrentmeesterlijke zaken

De kerkrentmeesterlijke zaken van de Grote Kerk Gemeente worden uitgevoerd door de kerkrentmeesters van de Grote Kerk Gemeente, in nauwe samenwerking met het College van Kerkrentmeesters (CvK) van de Hervormde Gemeente Dordrecht (HGD). De overlegcultuur is gericht op samenhang en goede samenwerking.

De belangrijkste verantwoordelijkheid van de kerkrentmeesters is de zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de Grote Kerk Gemeente (van niet-diaconale aard), in afstemming met de wijkkerkenraad en het CvK van de HGD. Binnen deze brede verantwoordelijkheid zijn de financiën (exploitatie, vermogen, gebouwen) de organisatie en uiteraard het werkgeverschap voor de medewerkers die in dienst zijn van de Grote Kerk Gemeente de belangrijkste taakgebieden.

De belangrijkste doelstellingen op het gebied van de kerkrentmeesterlijke zaken zijn:

- Het voortbestaan van de Grote Kerk Gemeente op de lange termijn als gemeente en dat wat tot de taak van de wijkkerkenraad behoort in materiële, personele en financiële zin mogelijk maken.
- Beheer en onderhoud van het monumentale kerkgebouw en de orgels.
- Voorzien in een open en ruime toegang en een passend gebruik van de Grote Kerk voor niet kerkelijke bezoeken en activiteiten.
- Toekomstbestendig onderhoud van de woningen.

De kerkrentmeesters voeren hiervoor een aantal vaste taken uit, concreet gaat het om:

Financiën

- Het opstellen van een financieel sluitende begroting voor het komende jaar, monitoring van inkomsten en uitgaven en samenstellen van een sluitende jaarrekening voor het laatst verstreken jaar.
- De geldwerving via de jaarlijkse Actie Kerkbalans.
- De afwikkeling, beheer en besteding van nagelaten vermogen.

Personeel

- Het fungeren als opdrachtgever van kosten en beheerders.
- Het voeren van een samenhangend personeelsbeleid voor ieder die krachtens arbeidsovereenkomst voor de Grote Kerkgemeente werkzaam is.

Gebouwen

- Reguleren en faciliteren van kortdurende verhuur van het kerkgebouw voor muzikale, en andere bij het gebouw passende (commerciële) activiteiten.
- De voorbereiding van het planmatig (groot)onderhoud van de buitenzijde van het kerkgebouw via Stichting Behoud Grote Kerk.
- Het onderhoud van de binnenzijde en het interieur van de kerk. Dit ook in samenwerking met de Vereniging Vrienden van de Grote Kerk en andere externe fondsen.

4.10 Communicatie

De Grote Kerk Gemeente wil goed vindbaar zijn. Fysiek is de vindbaarheid, met een majestueus gebouw, geen probleem. Om informatie toegankelijk te maken voor mensen binnen en buiten de gemeente, maken we gebruik van de volgende kanalen:

Op de website worden onder meer de nieuwsberichten, informatie over de Grote Kerk Gemeente, contactgegevens van predikant, kerkenraad en vertrouwenspersonen en de agenda voor de activiteiten in de Grote Kerk vermeld. Uiteraard staat op de website de informatie over de kerkdiensten en ook de activiteiten (pastoraal, diaconie en kerkrentmeesters) zijn hier te vinden.

Kerkblad 'Kerk op Dordt' is het kerkblad voor de wijkgemeenten van de Hervormde Gemeente te Dordrecht en de Protestantse Gemeente Dordrecht-Dubbeldam. Hierin publiceren de deelnemende wijkgemeenten actuele informatie over de kerkdiensten, pastoraat, diaconie en kerkrentmeesterlijke activiteiten. Het kerkblad verschijnt gemiddeld eens per 2 weken in papieren vorm en hierop kan iedereen een (betaald) abonnement nemen.

De wijkbrief is de interne nieuwsbrief van de Grote Kerk Gemeente voor gemeenteleden en gastleden van de Grote Kerk. In de wijkbrief staan de minder actuele informatie en achtergrondinformatie over zaken die in de gemeente aan de orde zijn en ook persoonlijke en financiële informatie. De wijkbrief verschijnt 4 keer per jaar en is - naar keuze van de lezers - op papier of digitaal beschikbaar.

Op de achterzijde van de Orde van Dienst bij de kerkdiensten staan actuele berichten over collecten, activiteiten en diaconale acties in de komende week.

Voor deze communicatie in en vanuit de gemeente zijn verschillende redactieteams actief. Communicatie over de Grote Kerk Gemeente en haar activiteiten vraagt veel aandacht en is daarom ook opgenomen als apart thema voor de komende beleidsperiode (hoofdstuk 5).

5 NAAR DE TOEKOMST

De overleggen en besprekingen rond de herziening voor het vigerende beleidsplan van de Grote Kerk Gemeente (zie inleiding) hebben geleid tot een reeks voorstellen concrete actiepunten voor de komende beleidsperiode 2025 - 2030. Deze onderstaande actiepunten zijn ingedeeld in zes thema's.

5.1 Thema 1: Ontwikkeling kerkelijke gemeente

De Grote Kerk Gemeente is een actieve gemeente met een diversiteit aan (regelmatige) activiteiten (diensten, kringen, jeugdwerk, activiteiten Kerk in de Stad) die we blijven voortzetten. Uit de bovengenoemde inventarisatie blijkt dat aanvulling met activiteiten voor specifieke doelgroepen, onderlinge betrokkenheid en verdieping wenselijk is.

Actiepunten:

- a) Meer aandacht voor de uitleg en betekenis van de (onderdelen) van de liturgie van de Grote Kerk Gemeente.
- b) Speciale aandacht voor de groep 18 - 40 jarigen. Bijvoorbeeld door persoonlijke aandacht van de ouderlingen of door diverse gespreksgroepen.
- c) Het doordenken en concretiseren van 'lossere' ontmoetingen (zonder agenda) voor de jongeren (18 - 40 jarigen) in bijvoorbeeld een Grote Kerk Café (zie speerpunt kerkgebouw).
- d) Het opzetten van een gespreksgroep die zich verder oriënteert op de relevantie van (maatschappelijke) trends en persoonlijke ontwikkelingen (ouder worden, eenzaamheid, individualisering) die voor de Grote Kerk Gemeente betekenisvol kunnen zijn en op hoe daarmee moet worden omgegaan (op basis van de aanbevelingen van ds. Sytze Lefeber).
- e) Blijvende aandacht voor gemeenteleden die te maken hebben met verlies, waaronder continuering van de in 2024 gestarte gespreksgroep 'Leven met verlies'.
- f) Periodieke organisatie van een gemeenteberaad.
- g) Jaarlijkse ontmoeting tussen de ouderlingen en de Contactdienst (de Contactdienst richt zich op gemeenteleden van 80 jaar en ouder).
- h) Meer uitleg van de WK naar de gemeente over speciale activiteiten met andere gemeenten, zoals de Heiligh Hout processie.
- i) Het intensiveren van contacten tussen gemeenteleden, voor wie dat wil. Daarbij kunnen we ons richten op het bevorderen van de sociale cohesie bijvoorbeeld tussen verschillende leeftijdsgroepen.
- j) Het intensiever betrekken van kinderen bij de Maaltijd van de Heer.
- k) Aanbrengen van meer structuur en samenhang in de Jeugdwerkactiviteiten.

5.2 Thema 2: Verbinding kerk en maatschappij

De Grote Kerk Gemeente heeft ook betekenis buiten de eigen gemeente. De kerkelijke gemeente presenteert zich breder al lange tijd via het Citypastoraat en sinds 2019 via de activiteiten van Kerk in de Stad (KiS). Ook zijn er zinvolle en goede relaties tussen de Grote Kerk gemeente en tal van maatschappelijke organisaties in Dordrecht. Toch zijn er nog mogelijkheden om de verbinding tussen kerk en stad te intensiveren.

Actiepunten:

- a. Actief verbinding zoeken met meer maatschappelijke organisaties.
- b. Uitbreiding programma voor het rondleiden van schoolklassen, om kinderen meer vertrouwd te maken met het kerkelijk gebouw en de christelijke traditie.
- c. Organisatie van laagdrempelige activiteiten om stadsbewoners (ook hen die op afstand staan van de traditionele kerk) beter bekend te maken met het kerkgebouw en de gemeente. Bijv. de organisatie van een (gezins-)speurtocht in de kerk om het kerkgebouw en haar functie beter te leren kennen.
- d. De stad betrekken bij de diaconale activiteiten van de Grote Kerk.
- e. Mogelijkheden onderzoeken om de Dienst van de Gaven verder in te vullen.
- f. Engagement bij de muzikale activiteiten en tentoonstellingen: organisatie voor en met bepaalde doelgroepen (zoals minder validen, vluchtelingen).
- g. Verkenning van het aanbod voor ontvangst van bezoekers die weinig te besteden hebben.
- h. Het gebruik van de legende van Sura bij diaconale activiteiten.
- i. Vaste aanwezigheid van een geestelijk verzorger in de kerk, voor bijvoorbeeld 1 dagdeel in de week.

- j. Kerkgemeente en stad beter bij elkaar betrekken tijdens evenementen in de stad en gebruik van de kerktuin.
- k. Vergroten ecologisch bewustzijn en verkennen mogelijkheden van de Grote Kerk als Groene Kerk, bijvoorbeeld door integratie van ecologische thema's in de kerkelijke educatie met nadruk op de zorg voor de schepping.
- l. Meer aandacht van de Grote Kerk Gemeente voor actuele maatschappelijke thema's, onder andere door een actieve programmering van activiteiten (zoals lezingen) over maatschappelijke vraagstukken.

5.3 Thema 3: Verbetering interne en externe communicatie

De communicatie over de (activiteiten van) de Grote Kerk Gemeente verloopt via Kerk op Dordt, de interne Wijkbrief voor gemeenteleden en meer openbaar via de website en social media. De werkwijze functioneert goed, maar de communicatie - zowel in de gemeente als naar buiten - kan versterkt worden.

Actiepunten:

- a. Opstellen visie- en beleidsplan communicatie Grote Kerk Gemeente. Daarbij streven naar een inzichtelijke (overleg-)structuur en deze jaarlijks tegen het licht houden.
- b. Bezoekers van de kerk meer kennis overbrengen over wie wij zijn als Grote Kerk Gemeente (informatie over de gemeente in de kerk, bijv. via een brochure).
- c. Een verhaal opstellen /communiceren over onze identiteit (vertelling op basis van het profiel Grote Kerk Gemeente).
- d. Een vaste rubriek van de Grote Kerk Gemeente in Dordt Centraal en huis-aan huisbladen in omliggende gemeenten, met communicatie over (diaconale en muzikale) activiteiten in de kerk.
- e. Promotie van de vespers en cantatediensten bij het kerkgebouw (glazen ophangkast, banner), in de eigen media, in de openbare media (op de concertagenda's in de stad, lokale media).
- f. Structurele aandacht voor de opbouw van het mailbestand van de leden van de Grote Kerk Gemeente.
- g. Besluitvorming over gebruik van de social media-accounts van de Grote Kerk Gemeente.

5.4 Thema 4: Aandacht voor kerkmuziek

Kerkmuziek is een zeer gewaardeerd onderdeel van de vieringen in de Grote Kerk: de eredienst op zondagmorgen en de vespers en cantatediensten op zondagavond. Ook buiten de kerkdiensten zijn er veel muzikale activiteiten in de kerk, vooral de door de Werkgroep Muziek (Stichting Behoud Grote Kerk) georganiseerde orgelconcerten en de concertactiviteiten van huurders. Voor de Grote Kerk Gemeente zijn er naast het behoud van de kwaliteit van de huidige kerkmuzikale activiteiten een aantal specifieke wensen.

Actiepunten:

- a. De actualisatie van het Beleidsplan Kerkmuziek (2013).
- b. Blijvende ondersteuning van het gebruik van het nieuwe ordinarium.
- c. Gebruik van het oude en nieuwe ordinarium blijvend communiceren.
- d. De vespers en de cantatediensten permanent beter onder de aandacht brengen in de lokale media en in en rond het kerkgebouw (zie beleidsvoorstellen communicatie).

5.5 Thema 5: Gebruik Grote Kerk gebouw

Het Grote Kerk gebouw is een icoon in Dordrecht. De Grote Kerk is niet alleen van groot belang voor de (kerkelijke) activiteiten van de Grote Kerk Gemeente, maar heeft ook een belangrijke cultureel- historische en toeristische functie. Maatschappelijke en publieke organisaties en andere huurders maken vaak gebruik van de Grote Kerk voor concerten, lezingen, vergaderingen en speciale bezoekersactiviteiten. De wijkzaal wordt nu gebruikt voor ontvangst van bezoekers. Een vaak genoemde wens van de gemeente is de realisatie van een Grote Kerk café met betere faciliteiten. Een goed gebruik van het kerkgebouw is de gemeenschappelijke opgave voor de wijkkerkenraad (kerkrentmeesters) van de Grote Kerk Gemeente en de Stichting Behoud Grote Kerk.

Actiepunten:

- a. Onderzoek naar de haalbaarheid van een Grote Kerk Café of -huiskamer voor ontmoetingen vanuit de kerkelijke gemeente en voor meer professionele ontvangst van (toeristische) bezoekers. Voor de kerkelijke gemeente is van belang dat het concept van het Grote Kerk Café en de activiteiten verbonden zijn met het kerk zijn. Als belangrijke functies worden genoemd:

- Diaconale functie: inloop vanuit de wijk en breder, op vaste momenten.
- Faciliteiten voor verdieping: bijvoorbeeld met een leestafel.
- Ontmoetingen van jongeren of jonge gezinnen uit de gemeente: het café/ de huiskamer biedt een losser karakter om elkaar te ontmoeten, mogelijk samen met de kinderen, ook rond de diensten.
- Andere (pastorale) ontmoetingen in het kader van het gemeente zijn.
- Een gastvrije plek voor niet-gemeenteleden, om tot rust te komen of voor gesprek.
- b. Structurele afstemming tussen de wijkkerkenraad en de Stichting Behoud Grote Kerk over de organisatie en inhoud van (nieuwe) exposities.

5.6 Thema 6: Verbeteringen gemeentelijke organisatie

Een belangrijk deel van de vele werkzaamheden voor de gemeentelijke organisatie wordt uitgevoerd binnen de eigen gemeente. Daarnaast maakt de Grote Kerk Gemeente samen met 4 andere wijkgemeenten deel uit van de Hervormde Gemeente Dordrecht. Ook voor deze fusiegemeente worden veel taken en vertegenwoordigingen uitgevoerd. Een zo goed mogelijke organisatorische ondersteuning voor de gemeente - ook voor de financiële taken - vraagt voortdurende aandacht.

Actiepunten:

- a) Taken en verantwoordelijkheden verdelen over meer mensen (er liggen nu veel taken bij de wijkkerkenraad), ook over jongeren.
- b) Realisatie van meer overzicht over wie wat doet voor de gemeente en beter inzicht in de netwerken die daarmee verbonden zijn.
- c) Geldwerving binnen de Grote Kerk Gemeente (met name de jaarlijkse vrijwillige bijdragen) waar mogelijk digitaal laten plaatsvinden.
- d) Zorg blijven dragen voor de financiële continuïteit (exploitatie, meerjarenbegroting) van de Grote Kerk Gemeente, rekening houdend met de blijvende effecten van inflatie.
- e) Herzien van de Plaatselijke Regeling van de Hervormde Gemeente Dordrecht (HGD), in samenwerking met de andere HGD-gemeenten.
- f) Digitalisering van specifieke organisatorische werkzaamheden voor de gemeente: verkenning en uitvoering.
- g) Verbetering van de (externe) transparantie over de verhouding tussen de Grote Kerk Gemeente en andere kerkelijke organisaties in Dordrecht.

6 NAWOORD

Het beleidsplan 'Onderweg' is een belangrijk richtsnoer geweest voor de ontwikkeling en activiteiten van de Grote Kerk Gemeente in de afgelopen jaren. We hopen dat dit nieuwe beleidsplan 'Geloof in de toekomst' - als herziening en actualisatie van 'Onderweg' - ook deze rol zal vervullen.

De samenstellers hebben er met genoegen aan gewerkt. In het bijzonder noemen wij graag Marco Wagemakers, Reinke Oorbeek, Anne Linde Hagendoorn en Hans van den Dool. Zij hebben een belangrijk deel van de start van het proces en van de voorbereidende werkzaamheden op zich genomen.

Zoals in de inleiding aangegeven hebben ook de wijkkerkenraad en niet in de minste plaats de gemeente een zeer waardevolle inbreng geleverd voor dit nieuwe beleidsplan.

Het hart van het beleidsplan is hoofdstuk 5: het overzicht van de actiepunten voor de periode 2025 - 2030. Het is aan de wijkkerkenraad om hierin prioritering aan te brengen en de volgorde van uitvoeren vast te stellen. Daarnaast is het raadzaam om eens per jaar het beleidsplan en het overzicht met (vorderingen in de) actiepunten te agenderen tijdens een vergadering van de wijkkerkenraad.

Uiteraard kunnen er geen andere rechten of zekerheden aan worden ontleend dan die de wijkkerkenraad van de Grote Kerk Gemeente eraan toekent.

We hopen dat dit nieuwe beleidsplan een zinvolle basis zal zijn voor het gemeente-zijn en de activiteiten van de Grote Kerk Gemeente in de komende vijf jaar.

Piet Crielaard

Jaap den Ouden

Alize Schaaphok

Corrie Westerman

november 2025, Dordrecht

